

Toekomst Zeevang

Bijlage bij raadsvoorstel 1.5

Aanpak verkenning Zeevang naar mogelijkheden voor een bestuurlijke fusie en, vanuit dat perspectief, een intensieve ambtelijke samenwerking op de weg daar naar toe.

I. Aanleiding en doel gesprekken

De raad van Zeevang heeft geconstateerd, dat de schaal van de gemeente te klein is om duurzaam in staat te zijn de taken en dienstverlening op een adequaat niveau uit te voeren. Zeevang is daarom op zoek naar een krachtige partner die bereid is een intensieve, niet vrijblijvende ambtelijke samenwerking aan te gaan, uitmondend in een bestuurlijke fusie binnen 2 – 6 jaar.

Het college heeft in dat kader de afgelopen tijd verkennende gesprekken gevoerd met verschillende colleges in de regio die in aanmerking zouden kunnen komen voor fusie. Daarbij is gebleken dat alleen de colleges van Edam/Volendam en Purmerend positief staan tegenover een bestuurlijke fusie. Met beide gemeenten afzonderlijk wil Zeevang daarom de komende maanden serieus verkennen wat op politiek, bestuurlijk en ambtelijk niveau de mogelijkheden zijn om tot samenwerking, uitmondend in een fusie te komen. Daaraan voorafgaand wordt de bevolking door middel van inspiratiesessies de gelegenheid geboden hun mening te geven over de zaken die zij belangrijk vinden in het kader van een fusie. Op basis van de uitkomst van deze gesprekken zal de raad van Zeevang een afweging maken en een keus bepalen. Daarbij wordt niet uitgesloten, dat zich in dezelfde periode alsnog andere, naar inhoud en planning nevensgeschikte opties aandienen. Deze worden dan eveneens meegewogen.

II. Twee invalshoeken en hun samenhang

In de vraagstelling van de raad zit zowel de langere termijn (bestuurlijke fusie) als de korte termijn (ambtelijke samenwerking) besloten. De vraag welke van de twee invalshoeken dominant is, heeft de werkgroep uit de raad op 17 januari 2011 beantwoord: 'Eerst moet er vastgesteld worden of er bij de gesprekspartners de bereidheid is om bestuurlijk te fuseren met Zeevang en in dat kader aan de randvoorwaarden van Zeevang tegemoet te komen. Vanuit dat perspectief wordt vervolgens de ambtelijke samenwerking voor de tussenliggende jaren verkend. De bestuurlijke fusie is immers het doel, de ambtelijke samenwerking moet de weg er naar toe ondersteunen en faciliteren. We kiezen nu immers bewust een afslag op de rotonde om de gekozen weg ook tot het eind toe te volgen, tenzij zich uiteraard onoverkomelijke barrières voor doen.

III. Beoordeling uitkomsten; afwegingskader

De uitkomsten van de gesprekken worden getoetst aan een vooraf door de raad vastgesteld afwegingskader om zo de integraliteit en objectiviteit te waarborgen. Tussentijds wordt de strategische keus die Zeevang van plan is te maken gesondeerd bij de provincie op de bereidheid hieraan medewerking te verlenen. Dat lijkt namelijk wel een voorwaarde voor realisatie. Het resultaat wordt in de vorm van een voorstel aan de raad voorgelegd.

Het afwegingskader bestaat uit twee delen. Om te beginnen de *randvoorwaarden* die Zeevang stelt aan de samenwerkings-/fusiepartner en de vraag of de gesprekspartner daaraan kan en wil voldoen. Op basis van de lijstjes die door de fractieleden van de werkgroep uit de raad zijn ingediend is onderstaand overzicht opgesteld. Per punt is daarbij aangegeven wat de waardering qua gewicht en de totaalscore is.

Toekomst Zeevang

Aspect	CDA	GBZ	PvdA	VVD	ZA	Waardering	Score
Karakter en identiteit							
Behoud van het natuurhistorisch karakter met behoud van de agrarische functie	v	v	v	v	v	3	15
Behoud en beheer van de kwaliteiten van het veenweidelandschap; uitstekende beheersing van het oppervlaktewater, ook in kwaliteit; Vogelrichtlijn/Natura	v	v	v	v	v	2	10
Geen grootschalige stedelijke bebouwing, onder handhaving optie kleinschalige landelijke bebouwing	v	v	v	v	v	2	10
Bereidheid toeristisch potentieel Zeevang uit te bouwen	v	v	v	v	v	1	5
Concentratie van economische bedrijvigheid	v	v		v	v	1	4
Dienstverlening/voorzieningen							
Behoud woon- en leefklimaat, incl. veiligheid; voorzieningen en service voor de burger op goed niveau en blijvende bereikbaarheid dienstverlening, gemeenteloket//klantencontactcentrum (KCC) in Oosthuizen; wijksteunpunt en CJG	v	v	v	v	v	3	15
Beheersbare lasten voor de burgers	v	v	v	v	v	3	15
Behoud en verbeteren OV; buurtbus door de kernen en goede verbinding naar 'hoofdplaats'	v	v	v	v	v	2	10
Behoud onderwijsvoorzieningen in de kernen	v	v	v	v	v	2	10
Ondersteuning ontsluiting van de kern Oosthuizen		v		v	v	2	6
Preferente status voor inwoners van kernen Zeevang voor plaatsen in zorgvoorzieningen	v	v	v	v	v	1	5
Afvalstraat Oosthuizen handhaven	v		v	v	v	1	4
Politiek en bestuur							
Bestuurlijke stabiliteit, bestuurscultuur moet matchen met Zeevang, open politiek klimaat, ook naar omgeving	v	v	v	v	v	3	15
Inzet om in 2013 tot definitief fusiebesluit te komen	v	v	v	v	v	3	15
Participatie van dorpsraden continueren	v	v	v	v	v	1	5
Onderkennen van het belang van samenwerking tussen IJsselmeergemeenten, denk aan TMIJ (Toekomst	v	v	v	v	v	1	5

Toekomst Zeevang

Aspect	CDA	GBZ	PvdA	VVD	ZA	Waardering	Score
Markermeer IJmeer, dijkverzwaring en dijkversterking)							
<i>Organisatie en personeel</i>							
Overname personeel, mens volgt werk, geen gedwongen ontslagen	v	v	v	v	v	3	15
Oplossen kwetsbaarheid, directe nood ledigen	v	v	v	v	v	3	15
<i>Financiën en bezittingen</i>							
Solide of solide te maken financiële positie fusiepartner	v	v	v	v	v	3	15
(Algemene) reserves labelen voor voorzieningen in kernen Zeevang	v	v	v	v	v	2	10
<i>Proces</i>							
Bestuurlijke wil en inzet om fusieproces onder gezamenlijke regie tot stand te brengen, geen annexatie	v	v	v	v	v	2	10
Vertrouwen in elkaar, respect voor elkaars belangen	v	v	v	v	v	3	15

Daarnaast vormen de *consequenties* van de samenwerking/fusie met een van beide gemeenten onderdeel uit van de afweging. Hierbij gaat het om de vraag of deze acceptabel zijn voor Zeevang.

Daarbij zijn de belangrijkste:

- Politiek-strategische: is het uitlegbaar en aanvaardbaar voor de burger
- Bestuurlijke: is sturing mogelijk en is zeggenschap en grip goed geborgd
- Organisatorische; is de uitvoering van de dienstverlening adequaat geregeld
- Financiële: wat kost het en levert het op
- Personele: is de werkgeversverantwoordelijkheid goed in te vullen
- Transitie: zijn er voldoende waarborgen gecreëerd voor een succesvol proces

IV. Aanpak gesprekken

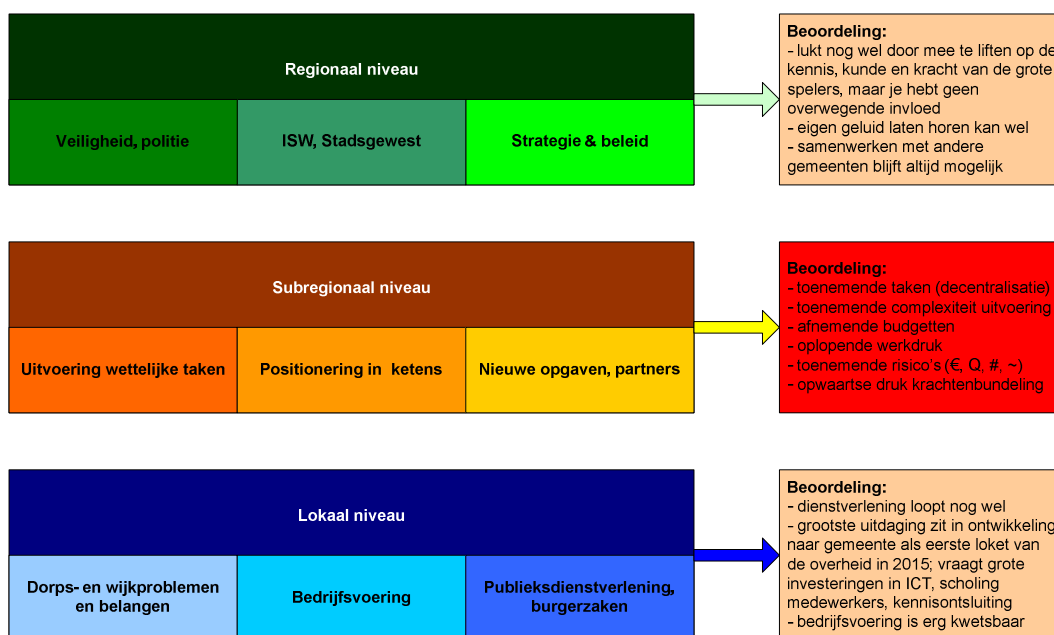
Gezien de gesuggereerde invalshoek ligt het voor de hand de verkennende gesprekken te beginnen met de prealabele vraag naar de wil en bereidheid van Edam-Volendam en Purmerend om met Zeevang via samenwerking tot een bestuurlijke fusie te komen en het handelingsperspectief dat dit voor de gemeente waarmee wordt gesproken oplevert. Als hier een negatieve reactie op komt, heeft verder praten weinig zin. Meer aannemelijk is dat er een positief antwoord op kunt, met de opmerking dat de verkenning natuurlijk wel moet opleveren wat de consequenties zijn voordat er een definitief standpunt ingenomen wordt. Kortom, verder praten is dan nodig.

Voor de vergelijkbaarheid van beide gemeenten in de eindafweging van Zeevang, is het van belang te zorgen dat beide gesprekken informatie op tafel brengen over dezelfde punten en vragen waarover

Toekomst Zeevang

Zeevang duidelijkheid wil hebben. Daarvoor is onderstaande vragenlijst gemaakt; hierin zijn de randvoorwaarden verwerkt die de werkgroep heeft geformuleerd. In de gesprekken is het belangrijk om bij de vragen die gaan over taak en taakuitvoering het eerder gedeelde beeld over de acute nood die er is in de ambtelijke organisatie goed voor ogen te houden. De partnergemeente moet daar namelijk meteen een oplossing voor kunnen en willen bieden. Dit gedeelde beeld ziet er als volgt uit.

Gespreksleidraad

A. Strategische kant

- Missie-visie-strategie gesprekspartner voor de komende jaren. Zijn er documenten.
 - Is regionale samenwerking onderdeel collegebeleid
 - Welk type gemeente wil gesprekspartner zijn (regiegemeente, centrumgemeente, anders)?
 - Hoe wordt aangekeken tegen de positie van Beemster, Graft-de Rijk
 - Wat vinden de gemeenten van de 'gelijkwaardigheid' van de toekomstige gemeenten
 - Samenwerking met Zaanstad
 - Positiebepaling m.b.t. ISW
 - Visie op samenwerking IJsselmeergemeenten; is er de bereidheid die aan te gaan/te intensiveren als dat het belang van Zeevang dient?
- Politieke verhoudingen nu en in de toekomst Zeevang-fusiegemeente.
 - Ambtelijk-politieke samenwerking
 - Lokale invloed Zeevang
 - Respecteren van en handelen naar kernwaarden Zeevang
 - Verwachting provinciale conferentie.
 - Fracties en politieke horizontale verbindingen

Toekomst Zeevang

B. Beleid, profilering en positionering

3. Inhoudelijke missie-visie-strategie voor de komende jaren. Zijn er documenten
 - Wat betekent dit dan voor de politiek
 - Wat betekent dat voor de ambtelijke organisatie
 - Wat betekent dat voor de positionering in uitvoeringsketens
 - Wat betekent dit voor RO, infra, zorg en welzijn enz. Vergelijk met Zeevang. Waar zitten de
4. Gemeenschappelijkheden, waar de verschillen, (hoe lang) kunnen die in stand blijven?
 - Combi stad en platteland
 - Visie op agrarisch platteland.
 - Cultuur

C. Taakuitvoering en dienstverlening

5. Taakuitvoering
 - Wettelijke en autonome taken; welke voert gesprekspartner zelf uit en welke samen met anderen; kan Zeevang daarbij aansluiten?
 - Wat wordt uitbesteed en waarom
 - Kerntakendiscussie, taakstellingen, bezuinigingen; in hoeverre speelt dat?
 - Belangrijkste kwetsbaarheden
 - Hoe wordt aangekeken tegen samenwerkingsverbanden van Zeevang; TD bijv.?
 - Heeft gesprekspartner een oplossing voor de acute nood in de organisatie Zeevang
6. Dienstverlening en kwaliteit
 - KCC; in welke fase en hoe tevreden is de inwoners erover?
 - Digitale ontwikkelingen en systemen
 - Hoe ver is de gemeente met integraal werken op het gebied van de diverse beleidsterreinen
 - Kwaliteitsnormen
 - Service punt in Zeevang; wat zit daar in en hoe is de toegankelijkheid
7. Organisatorische en personele ontwikkelingen
 - Organogram
 - Stabiliteit van de organisatie; reorganisaties aanstaande?
 - Positie op de arbeidsmarkt, vacaturevervulling moeilijk?
 - Overleg
 - Personeelsbeleid
 - Sociaal plan voor ontslagen
 - Loongebouw
8. Bedrijfsvoering:
 - Financieel op orde, reservepositie, begroting?
 - Hoe P&C cyclus georganiseerd

Toekomst Zeevang

D. Aanpak en planning proces, waarbij sprake is van een onderscheid tussen ambtelijke samenwerking /fusie en bestuurlijke fusie

9. Aanpak en planning verdiepingsonderzoek
 - Kan Zeevang het primaat krijgen in de gesprekken?
 - Rollen en verantwoordelijkheden; hoe ziet men die
 - Is er de bereidheid financieel te investeren in de samenwerking/fusie
 - Betrekken burgers bij proces
 - Krachtenveld en stakeholders
 - Personeel betrekken bij proces.
10. Planning proces
 - 2011: onderzoek + besluitvorming ambtelijke samenwerking/fusie
 - 2012: ambtelijke samenwerking loopt;
 - 2012: start proces bestuurlijke fusie, uitmondend in besluit van de raden medio 2013, dus voor gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 onomkeerbaar maken.

V. Vervolgproces

Het stappenplan voor het vervolg ziet er als volgt uit.

Stap	Actie	Door	Periode
1	Randvoorwaarden voor samenwerking formuleren en gewenst samenwerkingsproces uitlijnen	Raad	April 2011
2	Burgerparticipatie (via inspiratiesessies) en inspraak van medewerkers organiseren over zaken die zij belangrijk vinden in het kader van de fusie	Raad/ Secretaris	April 2011
3	Verdiepingsgesprekken voeren met Edam-Volendam enerzijds en Purmerend anderzijds en eventueel met andere zich aandienende nevenschikte opties, over de wil en bereidheid met Zeevang een overeenkomst aan te gaan teneinde te komen tot een bestuurlijke fusie en vanuit dat perspectief op korte termijn de ambtelijke samenwerking vorm en inhoud te geven	Burgemeester/ secretaris	Mei-juni 2011
4	Opties sonderen bij de provincie	Burgemeester	Mei 2011
5	Tussentijds Raad informeren over verloop stap 3 en 4	Burgemeester	Mei- juni 2011
6	Kernproblemen ambtelijke organisatie en gewenste hulp- en ondersteuningsvraag fusiepartner formuleren	Secretaris/ College	Mei – juni 2011
7	Resultaten stap 2 t/m 6 delen en vaststellen, partner en strategie voor vervolgoverleg bepalen	College/Raad	Begin juli 2011
8	Vulgooverleg voeren met gekozen partner	Burgemeester/ Secretaris	Juli – okt. 2011
9	Resultaten vulgooverleg terugkoppelen, besluit nemen	Raad	Nov. 2011
10	Ambtelijke samenwerking starten	Secretaris	Jan. 2012

Toekomst Zeevang

De resultaten van de gesprekken en de uitkomsten van de beoordeling ervan vormen de basis voor de besluitvorming in de raad van Zeevang over de gemeente die als samenwerkingspartner wordt gekozen. Mocht blijken dat geen van beide gemeenten een aantrekkelijke partner is en er heeft zich ook geen andere nevenschikte optie aangediend, dan ontstaat er een nieuwe situatie; we moeten dan terug naar de rotonde, op zoek naar een andere afslag.

Zeevang, 29 maart 2011
Werkgroep fusie uit de gemeenteraad